

Agnieszka Zakrzewska

20 lat Samorządu Radców Prawnych

Palestra 46/11-12(539-540), 162-164

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Strasburgu, a w przyszłości przed sądem w Luksemburgu i Trybunałem Karnym w Hadze”.

Na zakończenie adw. St. Rymar podkreślił zasługi wiceprezesa NRA adw. Wojciecha Hermelińskiego i adw. prof. dr. hab. Eugeniusza Piontka w zrealizowaniu tej ważnej idei.

Przedstawicielstwo zostało otwarte jako wykonanie uchwały Prezydium NRA powołującej tę placówkę.

Na szczególnie podkreślenie zasługuje fakt, że adwokatura polska jako pierwsza spośród adwokatów krajów Europy Środkowej i Wschodniej, będących członkami obserwatorami CCBE, otworzyła w Brukseli – siedzibie władz Stowarzyszenia i Wspólnoty Europejskiej – przedstawicielstwo mające z jednej strony służyć pomocą polskim adwokatom w wykonywaniu świadczonych usług, z drugiej zaś promować naszą korporację w krajach Wspólnoty Europejskiej.

Andrzej Siemiński

20 LAT SAMORZĄDU RADCÓW PRAWNYCH

W tym roku radcowie prawni obchodzą rocznicę XX-lecia ich korporacji powołanej do życia ustawą o radcach prawnych z 1982 roku. Główne obchody jubileuszu, poprzedzone zorganizowaną 3 października w siedzibie samorządu radców prawnych w al. Jerozolimskich 18 konferencją prasową, miały miejsce na Zamku Królewskim w Warszawie pod patronatem prezydenta A. Kwaśniewskiego. Uczestniczyli w nich radcowie prawni z całej Polski, przedstawiciele rządu i Kancelarii Prezydenta, m.in.: Jolanta Szymanek-Deresz, szefowa kancelarii Prezydenta RP, Michał Tober, rzecznik prasowy Kancelarii Premiera RP i aplikant radcowski, minister sprawiedliwości i członek Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie Grzegorz Kurczuk, szczególnie gorąco przyjęty przez środowisko radców prawnych dwukrotny prezes Krajowej Rady Radców Prawnych, a obecnie przewodniczący Sejmowej Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej Józef Zych, Pierwszy Prezes SN prof. dr hab. Lech Gardocki, Prezes NSA prof. dr hab. Roman Hauser, a także Przewodniczący sejmowej Komisji Ustawodawczej Ryszard Kalisz. Naczelną Radę Adwokacką reprezentowali: wiceprezes Rady adwokat Wojciech Hermeliński oraz jej sekretarz adwokat Andrzej Siemiński. Był obecny także były prezes NRA adwokat Czesław Jaworski, a także przedstawiciele innych korporacji zawodowych m.in.: notariuszy, przedsiębiorców, lekarzy, komorników, doradców podatkowych.

Otwierając uroczystość prezes Krajowej Rady Radców Prawnych Andrzej Kalwas powiedział, że największym dokonaniem korporacji było osiągnięcie przez zawód radcy prawnego statusu zawodu zaufania publicznego. Stało się to możliwe

po uchwaleniu w 1997 roku nowej Konstytucji, której art. 17 ustęp 1 stanowi gwarancję tworzenia samorządów zawodowych reprezentujących osoby wykonujące zawody zaufania. W Księdze Jubileuszowej wydanej z okazji dwudziestolecia Prezes Andrzej Kalwas napisał:

„Mogę z całą pewnością i zarazem satysfakcją stwierdzić, iż samorząd radców prawnych wypełnił dwudziestoletni okres intensywną pracą i „walką”. Na początku o samorządność dla zawodu, a potem o doskonalenie sytuacji ustrojowej zawodu, zarówno jeśli chodzi o jego status, zakres kompetencji, jak i o pozycję wśród zawodów prawniczych i o prestiż w społeczeństwie”.

Jednocześnie Prezes Andrzej Kalwas konstatuje, że Polska i Słowacja to jedyne kraje Europy środkowowschodniej, gdzie po przemianach ustrojowych 1989 roku nie doszło do połączenia zawodów radcy prawnego i adwokata, lecz utrwał się podział na „równoprawne zawody prawnicze o zbliżonych kompetencjach i prawie identycznych zasadach samorządności zawodowej”.

W swoich wystąpieniach Prezes Kalwas wielokrotnie zwrócił uwagę na fakt, iż zawód radcy prawnego spełnia kryteria zawodu prawniczego według dyrektyw UE:

„...reguły dyrektywy 98/5/WE z 16 lutego 1998 r. akceptujące formę wykonywania zawodu prawniczego w oparciu o stosunek pracy i obejmujące ją swobodą praktykowania w przyjmującym państwie członkowskim (...) przesądzają i kładą kres dyskusji, czy podległość pracownicza prawnika wyklucza kwalifikowanie jego działalności jako zawodu wolnego”.

W odczuciu uczestników forum projekty zakładające m.in. odebranie samorządom prawa do przeprowadzania aplikacji stanowią ogromne zagrożenie dla ich niezależności. W odpowiedzi na deklaracje kolegów – radców prawnych, że raz uzyskanej niezależności łatwo nie oddadzą i będą jej bronić, Prezes Kalwas uspakajał:

„Mamy obrońcę w postaci pana Prezydenta, przedstawicieli korporacji zagranicznych, a nade wszystko mamy siłę (...) i płonne są nadzieje tych, którym wydaje się, że można ograniczyć kompetencje samorządu powołując się na interes publiczny”.

Wiceprezes NRA adwokat Wojciech Hermeliński podkreślił potrzebę mówienia jednym głosem w sprawach najważniejszych przez przedstawicieli zawodów radcy prawnego i adwokata. Wiceprezes NRA zauważył, że tak się na szczęście od pewnego czasu dzieje i wyraził nadzieję, że ten wspólny głos będzie głosem skutecznym. Jako przykład jedności obydwu samorządów podał zmagania o kształt ustawy o świadczeniu pomocy prawnej przez prawników zagranicznych.

Oklaskami powitano słowa Ryszarda Kalisza, iż jubileusz korporacji to także święto ustroju Rzeczypospolitej, a „...bez silnej korporacji prawniczej nie będzie silnej obrony praw i wolności obywatelskich, nie będzie silnej ochrony praw człowieka...”. By ostudzić emocje, Kalisz nakazał, by korporacje były odpowiedzialne, nie zamykały się, gdyż „nie mogą tolerować w swoim gronie zachowań, które nie przynoszą im zaszczytu... korporacje muszą być również samodyscyplinujące się”.

Goście składali radcom prawnym wyrazy uznania za wytrwałość w walce o podnoszenie prestiżu zawodowego i gratulowali im znacznego rozszerzenia w ostatnich latach zakresu spraw, którymi mogą się zajmować. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego Lech Gardocki wyraził natomiast pogląd, iż „osiąganie sukcesów ma swoją cenę i może przedstawianie tego jako pewnej martyrologii korporacji radców prawnych jest pewną przesadą”.

Głos zabrali także zagraniczni goście, m.in.: Dianne P. Kempe, prezes International Bar Association (skupiającej ponad 160 organizacji prawniczych z całego świata), dr Konrad Meingast, honorowy prezes Europejskiego Stowarzyszenia Prawników, Joel Katz, prezes Komitetu Europy Wschodniej w Izraelskim Stowarzyszeniu Prawników, a także adwokaci i prawnicy z Francji, Niemiec, Słowacji, Litwy i Macedonii reprezentujący korporacje zawodowe, z którymi polski samorząd radców prawnych współpracuje na stałe.

Na zakończenie uroczystości na Zamku stu sześciu radców prawnych uhonorowano odznaczeniami państwowymi. Wszyscy członkowie korporacji otrzymają wybite z okazji jubileuszu pamiątkowe medale.

Agnieszka Zakrzewska

ADWOKACKI STAŻ W NIEMCZECH

W okresie od 2 maja do 28 czerwca 2002 roku niżej podpisany uczestniczył w programie stypendialnym pod nazwą Multilaterales Hospitationsprogramm fuer Rechtsanwaelte aus Mittel – und Osteuropa, zorganizowanym przez Bundesanwaltskammer, Deutsche Stiftung fuer internationale rechtliche Zusammenarbeit e.V. oraz DeutscherAnwaltsVerein.

Do udziału w programie zaproszono 17 adwokatów i aplikantów adwokackich ze wszystkich niemalże krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Swojej reprezentacji nie miały jedynie Albania, Macedonia, Bośnia i Hercegowina oraz Białoruś. Kandydatów wyłoniono na podstawie procedur konkursowych, uzgodnionych przez organizatorów z krajowymi samorządami adwokackimi. Celem programu było zapoznanie uczestników z podstawowymi zagadnieniami wybranych dziedzin prawa niemieckiego i europejskiego oraz ze specyfiką wykonywania zawodu adwokata w Republice Federalnej Niemiec, a także w wymiarze szerszym – w całej zjednoczonej Europie. Zapewne w intencji organizatorów leżało również umożliwienie uczestnikom programu nawiązanie międzynarodowych kontaktów zawodowych.

Program składał się z dwóch części: teoretycznej – obejmującej serię wykładów, prowadzonych przez sędziów, przedstawicieli wiodących niemieckich kancelarii, pracowników naukowych tamtejszych uczelni i instytutów naukowych oraz prak-